

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Necessitate Et Modo Ministrandi Sacramenta Tempore pestis

Chapeauville, Jean

Mogvntiæ, 1612

14. Quis sit optimus & maxime probandus modus baptisandi infantem
peste infectum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41077

QVÆSTIO XIV.

*Quis sit optimus & maxime probandus modus
baptisandi infantem peste in-
fectum.*

Quæstionis explicatio.

INquisuimus primùm de ministris, qui quocunque modo obligantur ministrare sacramentum baptismi tempore pestis, deinde de istis peste infectis, quibus necessario baptismus ministrari debet, simulq; variis quorundam excusationibus vtrinq; petitis respondimus: reliquum est vt videamus, quo modo & ritu baptism⁹ in casu pestis ministrandus sit, & an modi, qui à quibusdam in huiusmodi necessitate & contagionis periculo, fingi & practicari solent, probandi sint vel improbandi. Sed ante omnia quærit, quis modus baptizandi in tali casu sit optimus & maxime probandus:

Responsio.

ILle maxime probandus videtur, in quo hæc duo obseruantur. Primum substantialia baptismi, certa & quātū fieri pōt, minime dubia, h. e. aqua naturalis nō artificialis, & forma ecclesiæ vsitata, minime imutata & variata, q̄ est: *Ego te baptizo in nomine Patris & Filij & Spiritus S.* Alterum, ritus Ecclesiæ

clesiæ diœcesanæ, siue omnes siue aliqui, siue nulli, pro ratione periculi contagionis vel mortis, siue baptizati siue baptizantis, his enim duob. rite obseruatis, nihil est, q̄ vir prudens desiderare posse videatur.

Dices i. Si infantulus ita vicinus morti videatur, vt illico & sine mora moriturus putetur, debetne pastor adhibere rit⁹ quos Parochiale Leod. p̄scribit in ar̄lo moris?

R. Parochialia nostratia, & sp̄ciatī Leodiense, p̄scribit quēdam baptisimi administrandi ritū, quo sacerdos vti debet, quoties propter imminens mortis periculum vt longiore non licet: Et imprimis vult, vt si infantulus tam vicinus morti videatur, vt illico & sine mora obiturus credatur, sacerdos omnibus p̄termisissis, tantum quærat nomen infantuli, & baptizet eum, dicēdo: *Nomné l' enfant*: Respondent patrinus & matrina, *Iean, Pierre*: Quo habito dicit sacerdos: *Ioannes, ego te baptiso in nomine Patris, adiecto signo crucis, & Filij, iterato signo crucis, & Spiritus S. adiecto rurs⁹ signo crucis*: Occasione illius obiicitur hic & quaeritur, an cæremoniæ istæ duæ, sc. nominis interrogatio & signaculum crucis ter repetitū, sint necessario adhibēdæ, vt rite baptizet infantul⁹ peste infect⁹ vel de easuspect⁹.

R. Non necessario adiuci, quia neque imposi-

impositio nominis, neque signum crucis, ad baptismi substantiam pertinent, sed sunt ritus quidam accidentarii, qui idcirco adiiciendi præscribuntur à parochialibus, quia in communibus & ordinariis periculis mortis infantium, tantum temporis ferè superest, ut illi adiici comode possint, quamuis in casu pestis, in quo veramur, ut frequentius non debent observari, propter singulare periculum, quod infantibus peste infectis, nec non sacerdoti imminet: Itaque extempore habito infante, nulla inter rogatione præmissa, potest dicere sacerdos: *Ego te baptisò in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti*, semel aspergendo puerum aqua.

a Ruremuth.
pag. 33. Mech
Hauch. in p.
33.

Dices 2. Debentne saltem quantumcunque inquirere, num circa infantis baptismum aliquid sit attentatum, ut volunt quaedam parochialia, (a) ne exponant se periculo irregularitatis, si forsan à matre ipsa vel obstetrice infans sit baptizatus?

R. In articulo pestis, cum ferè nemo adest, ex quo sacerdos quærere possit, non teneri inquirere: Neque si infans ab obstetrice vel matre baptizatus fuerit, ceteri debent rebaptizasse, & irregularitatem incurrisse, quia non censetur iteratum, quod ante nescitur factum, & in tali periculo debet pa-

bet pastor se inclinare in baptismum, ut ex
his, quæ hactenus diximus, constare potest;

Dices 3: Quid si infans cõualuerit, &
virtute baptismi vel aliàs à peste liberat^o sit,
nullanè erunt adhibendæ cæremoniæ?

R. Præscribit (a) Parochiale, ut suppleã^{a Sup. pagin.}
tur quæcunque prætermiffa sunt, non solum^{24.}

(inquit) ut seruetur vniformitas in baptismo, ve-
ram etiam, ut infans integro mysterij fructu per-
fruat, quoniam nihil sit nec dicitur in solemnibus
sacramentorum administratione, quod non sit val-
de sanctum & salubre.

Et notet pastor, repetendas tunc cære-
monias, non in priuatis ædibus, in quibus
puer ægrotauit, sed in Ecclesia: Nam (in-
quit Parochiale) sicut baptismus, ita baptismi
cæremoniæ extra casum necessitatis in Ecclesia tan-
tum suscipiendæ sunt.

Dices 4. Quid si infans non conualescat
sed statim moriatur, antequam solemnita-
tes omiffæ suppleantur, sepelieturnè in lo-
co sacro?

R. Est quæstio, quam Nauarrus (b) di-^{b c. 22. n. 6.}

cit, sibi ab vltimis finibus Hispaniæ propo-
sitam, cui benè responderet, debere sepeliri:

tum quia Hostienlis (c) affirmat, puerum,<sup>c In Summa
de cons. Eccl.</sup>

extractum de ventre matris, sepeliendum
esse in loco sacro, tum (d) quia standum est<sup>d l. 1. de reg.
iuris.</sup>

regula, nisi probeatur ex eptio, & regula est, o-

M mhem

innem Christianum debere in loco sacro
sepeliri: constat autem huiusmodi puerum
esse Christianum caractere christianismi
insignitum, & nullo iure speciali sepultura
sacram illi prohiberi.

Dices postremò. Etiam cum solènitati-
bus, quibus alii baptizati sepeliuntur?

R. Maximè, nam is tam Christianus est
quam illi, & tantum gratiæ sacramentalis
habet, ac illi.

Q V Æ S T I O X V.

*Quid censendum de modo baptizandi illorū, qui
longius à fonte baptismatis existētes, vel aqua natu-
rali carentes, baptizant in iure carniū, in le-
xiuio, in cereuisia, in sputo, in aqua balne-
orum, in aqua in quam resoluuntur
niues & glacies, in aquis fri-
gidis vel calidis salsis?*

Quæstionis explicatio.

VT plenius intelligantur quæstiones
quæ his paucis verbis proponuntur,
duo notari velim. Primum, non esse quæ-
stiones impertinentes, vt Nouatores nostri
temporis calumniantur: eò enim spectant,
vt certò iudicetur, an his aquis vere fiat ba-
ptismus nec ne: q̄ iudicium sæpe necessari-
um est, præsertim tempore pestis, quo fere
omnes